

دستور العمل اجرایی

سجش سلامت جسمانی و

آمادگی تحصیلی نوآموزان

بدور و دبه دبستان و پیش دبستان

۱۳۹۵

با استعانت از پروردگار متعال و با همکاری دو وزارت آموزش و پرورش و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، برنامه سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی نوآموزان بدو ورود به دبستان و پیش دبستان در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ براساس بند (۲) ماده (۳) اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی، و مصوبه شماره ۱۷۷۷۹/۱۲۷۴۷۲ تاریخ ۷۵/۱۲/۱۹ هیئت محترم وزیران از اردیبهشت ماه ۱۳۹۵ زیر نظر شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش اجرا خواهد شد.

مصوبات شورای مزبور از طریق رئیس شورا (معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور) به ستاد هماهنگی اجرای سنجش که در استان ها تشکیل خواهد شد ابلاغ می گردد.

بدیهی است ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان نسبت به اجرای این مصوبات ملزم خواهد بود.

مسئولیت تشکیل ستاد هماهنگی سنجش بر عهده مدیرکل آموزش و پرورش استان می باشد. ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان براساس دستورالعمل هایی که از سوی دبیرخانه شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش (معاونت پیشگیری و تشخیص، پرورشی و تربیت بدنی سازمان آموزش و پرورش استثنایی) ابلاغ می شود، مسئولیت اجرای بهینه سنجش را بر عهده خواهد داشت.

الف) ترکیب اعضای ستاد هماهنگی اجرای سنجش در استان:

- ۱) مدیر کل آموزش و پرورش استان (ریس ستاد)
 - ۲) معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان (نایب رییس)
 - ۳) رییس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان (دبیر اجرایی)
 - ۴) معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی اداره کل آموزش و پرورش استان
 - ۵) معاون تربیت بدنی و سلامت اداره کل آموزش و پرورش استان
 - ۶) معاون آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان
 - ۷) رئیس اداره آموزش پیش دبستانی و دوره اول ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان / کارشناس مسئول پیش دبستانی
 - ۸) کارشناس مسئول / کارشناس تشخیص اداره آموزش و پرورش استثنایی استان
 - ۹) رئیس اداره سلامت و تندرستی اداره کل آموزش و پرورش استان
 - ۱۰) کارشناس مسئول سلامت نوجوانان و مدارس معاونت بهداشتی دانشگاه استان و دانشکده های علوم پزشکی مستقر در استان
 - ۱۱) کارشناس مسئول سلامت دهان و دندان معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
 - ۱۲) اداره کل آموزش و پرورش استان
 - ۱۳) کارشناس مسوول واحد توسعه شبکه دانشگاه علوم پزشکی استان
 - ۱۴) مسوول روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی استان
- توضیحات: دعوت از تمامی اعضای ستاد و سایر مدعوین و حضور آنها در جلسه توسط رئیس ستاد استان صورت می پذیرد.

۱) مدیر کل امور اجتماعی استانداری

۲) معاون توان بخشی سازمان بهزیستی استان

۳) مدیر صدا و سیما شبکه استان یا نماینده وی

۴) معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی استان

ب) وظایف ستاد هماهنگی اجرای سند چشم انداز استان

۱- برنامه ریزی و نظارت بر حسن اجرای سنجش در استان

۱-۱- اجرای سنجش در تمام مناطقی که از سوی دبیرخانه شورای برنامه ریزی و سیاست گذاری

سنجش سازمان آموزش و پرورش استثنایی به استان ابلاغ می گردد، الزامی است.

۱-۲- برای افزایش مناطق تحت پوشش استان لازم است تا کاربرگ شماره ۱ پیوست و برای افزایش

مناطق تحت پوشش غربالگری طبقاتی کار برگ شماره ۲ پیوست تکمیل و جهت بررسی و

تصمیم گیری نهایی به دبیرخانه شورای برنامه ریزی سنجش ارسال گردد.

۱-۳- تعیین زمان اجرای سنجش کودکان و نوآموزان مشاوره با توجه به تصمیم ستاد هماهنگی اجرای

سنجش استان خواهد بود.

۲- تبلیغ و اطلاع رسانی سنجش در سطح استان

۲-۱- ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان می بایستی نسبت به اطلاع رسانی به موقع و شفاف از راه

های مختلف به ویژه رسانه های گروهی (صدا و سیما و مطبوعات و ...) اقدام نماید. تبلیغات و اطلاع

رسانی اجرای سنجش در سطح استان به گونه ای صورت پذیرد که خانواده ها (به ویژه مناطق محروم

و دورافتاده) از نحوه مراحل اجرای آن مطلع گردند. این وظیفه بر عهده مسئول روابط عمومی آموزش

و پرورش استان با هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان و روابط عمومی دانشگاه علوم

پزشکی استان می باشد. در ضمن برنامه ریزی مناسب جهت تهیه و توزیع بهینه دفترک ها و اعلان تبلیغاتی مورد تأیید دبیرخانه شورای برنامه ریزی سنجش ، صورت گیرد.

۲-۲- محل استقرار پایگاه های سنجش در هر استان باید از طریق درج نشانی در جراید و اعلام آن از رسانه های گروهی محلی به اطلاع عموم مردم رسانده شود.

۳- تأمین و آموزش نیروی انسانی، امکانات و تسهیلات

۳-۱- معاونت بهداشتی دانشگاه ها / دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی برابر ضوابط و دستورالعمل های مربوطه و بسته خدمت نوجوانان انجام معاینات غربال گری عمومی و پزشکی را بر عهده داشته و براساس شرایط موظفند هستند نسبت به تأمین و سازماندهی به موقع نیروی انسانی و تجهیزات مورد نیاز در مراکز سلامت جامعه ، پایگاه های سلامت و خانه های بهداشت اقدام نمایند.

۲ ۳ معاونت بهداشتی دانشگاه ها / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظف اند:

۱-۲-۳- با مشارکت و هماهنگی اداره سلامت و تندرستی اداره کل آموزش و پرورش نسبت به انجام آموزش عمومی سلامت برای نوآموزان و خانواده های آنها در مراکز سلامت جامعه ، پایگاه های سلامت و خانه های بهداشت برنامه ریزی و در صورت امکان با تولید و انتشار بسته های آموزشی مناسب (جزوه ، اعلان و نمایش فیلم و ...) اقدام و پی گیری نمایند.

۲-۲-۳- ضمن اهتمام به بررسی سوابق و اکسیناسیون نوآموزان نسبت به تکمیل واکسیناسیون آنان مطابق آخرین دستورالعمل مرکز مدیریت بیماری ها در واحدهای بهداشتی درمانی برنامه ریزی و اقدام نمایند.

۳-۲-۳- نسبت به ارائه خدمات سلامت دهان و دندان برای نوآموزان (معاینه دقیق دهان و دندان و ثبت خدمات مورد نیاز پزشکی ، آموزش بهداشت دهان و دندان ، انجام فلورایدتراپی با وارنیش و ارجاع به واحدهای تخصصی و دندانپزشک در قالب قرارداد بیمه نوآموزان) اقدام نمایند.

۳-۳- تأمین سایر نیروهای شاغل در پایگاه سنجش؛ امکانات و تجهیزات مورد نیاز و تشکیل دوره های توجیهی بر عهده اداره کل آموزش و پرورش استان خواهد بود.

۳-۴- کارشناس مسئول / کارشناس تشخیص اداره آموزش و پرورش استثنایی استان علاوه بر عضویت در ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان، مسؤلیت انتخاب آزمایشده ها (بر اساس ضوابط مندرج در این دستورالعمل)؛ ناظرین، مسوول آمار و حسابدار مسوول طرح و برنامه ریزی فعالیت پایگاه در سامانه سنجش را بر عهده دارد همچنین برگزاری دوره های توجیهی و آموزشی و نظارت بر کار مجریان با هماهنگی معاونت تربیت بدنی و سلامت آموزش و پرورش استان و معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی بر عهده وی می باشد.

۳-۵- رئیس اداره سلامت و ندرستی آموزشی و پرورش استان علاوه بر عضویت در ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان با هماهنگی و مشارکت و کارشناس مسئول / کارشناس تشخیص اداره آموزش و پرورش استثنایی استان و کارشناس سلامت نوجوانان و مدارس، مسوولیت شناسایی، آموزش و نظارت بر عملکرد مراقبین سلامت را بر عهده دارند.

۳-۶- کارشناس مسئول سلامت نوجوانان، و مدارس معاونت بهداشتی دانشگاه ها / دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان علاوه بر عضویت در ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان مسئول انتخاب ناظر بهداشتی بوده و با هماهنگی کارشناس مسئول / کارشناس تشخیص اداره آموزش و پرورش استثنایی استان موظف به پی گیری تصمیمات ستاد هماهنگی اجرای سنجش در خصوص معاینات سلامت نو آموزان می باشد.

۳-۷- کارشناس مسئول سلامت دهان و دندان معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان علاوه بر عضویت در ستاد هماهنگی سنجش استان موظف است با هماهنگی کارشناس مسئول سلامت نوجوانان و مدارس نسبت به برنامه ریزی و نظارت بر حسن اجرای

معاینات سلامت دهان و دندان در مراکز بهداشتی درمانی توسط ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان اقدام نماید.

۴- ایجاد هماهنگی های لازم با ستاد ثبت نام استان

رئیس اداره آموزش پیش دبستانی و دوره اول ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان علاوه بر عضویت در ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان، مسؤلیت اطلاع رسانی به موقع به مدارس و مراکز پیش دبستانی در خصوص روند اجرای سنجش و ایجاد هماهنگی بین متصدیان، کارشناسان و مدیران مدارس ابتدایی و مراکز پیش دبستانی استان از طریق سامانه سنجش وظیفه نوبت گیری جهت رجوع نوآموزان به پایگاه های سنجش را بر عهده دارد. در ضمن مسؤلیت برنامه ریزی جهت نوآموزان و دانش آموزان با نیازهای ویژه صرفاً به عهده اداره آموزش و پرورش استثنایی استان می باشد.

۵- تبادل اطلاعات و سوالات احتمالی از طریق نشانی الکترونیکی مدیریت بهداشت، پیشگیری و تشخیص سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور به نشانی tashkhisdata@mail.medu.ir صورت پذیرد و اطلاعات مربوط به حوزه بهداشت و درمان به پایگاه اطلاع رسانی معرفی شده از سوی دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس معاونت بهداشتی ارسال گردد.

۶- نظارت دقیق بر روند فعالیت پایگاه ها و تعطیل و تعدیل به موقع پایگاه ها در صورت لزوم (که با تایید شورای سیاستگذاری و برنامه ریزی سنجش انجام می گردد).

۷- در صورتی که در شروع اجرای سنجش در مناطق تحت پوشش، بنا به دلایلی پایگاهی تشکیل نگردید، مراتب به دبیرخانه شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش اعلام و نسبت به عودت مهر پایگاه اولیه اقدام گردد.

۸- فراهم نمودن تسهیلات لازم جهت انجام بازدید اعضای ستاد کشوری سنجش از پایگاه های تحت

پوشش

۹- ارسال گزارش جلسات ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان به دبیرخانه شورای سیاست گذاری و برنامه

ریزی سنجش، هر ۳۰ روز یکبار

۱۰- معاونت توان بخشی اداره کل بهزیستی استان علاوه بر عضویت در ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان،

مسئولیت ایجاد هماهنگی های لازم برای پیگیری و ارائه خدمات و تسهیلات توان بخشی به نوآموزان و

دانش آموزان شناسایی شده در سنجش را بر عهده دارد.

۱۱- از آنجایی که در طی اجرای سنجش، اختلالات بعضی از نوآموزان و دانش آموزان شناسایی می شود

و نیاز به پی گیری یا ارجاع تخصصی در طی سال تحصیلی دارد؛ رئیس ستاد موضوع را از طریق

اعضای مرتب ستاد تا رسیدن به نتیجه نهایی پی گیری نمایند. موارد ارجاع تخصصی حوزه معاونت

بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی در طی سال تحصیلی نارسیدن به نتیجه نهایی پی گیری گردد

۱۲- اجرای هر گونه طرح های پژوهشی صرفاً با مجوز از سوی شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش

امکان پذیر می باشد.

۱۳- تکمیل هر گونه کاربرنگ به جز مواردی که از سوی شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش ارسال

می گردد در پایگاه های سنجش ممنوع می باشد.

۱۴- استقرار پایگاه واکسیناسیون و تلقیح واکسن در محل پایگاه های سنجش ممنوع می باشد.

موارد قابل توجه ستاد هماهنگی استان در اجرای سنجش نوآموزان پیش دبستانی

- ۱- اجرای سنجش نوآموزان پیش دبستانی با در نظر گرفتن حداقل ۵۰ درصد مجموع تعداد نوآموزان در شهرهایی از استان که از سوی ستاد هماهنگی استان پیشنهاد و توسط دبیرخانه شورای برنامه ریزی و سیاست گذاری سنجش سازمان آموزش و پرورش استثنایی تایید و ابلاغ می گردد، صورت می پذیرد.
 - ۲- مراکز پیش دبستانی و منارسی که از سوی وزارت آموزش و پرورش مجوز فعالیت در دوره پیش دبستانی را دارند و در سامانه ستاد تعریف شده اند، پس از ثبت در سامانه سنجش می توانند نوآموزانی را که تمایل به ثبت نام در دوره پیش دبستانی در همان مرکز را دارند، نوبت گیری نمایند.
 - ۳- برای تعیین تعداد پایگاه سنجش پیش دبستانی کاربرگ شماره ۳ پیوست تکمیل و جهت بررسی و تصمیم گیری نهایی به دبیرخانه شورای سنجش ارسال گردد. پس از کسب مجوز لازم و تعریف ساختار در سامانه می توانند فعالیت این پایگاه را آغاز نمایند.
 - ۴- شروع فعالیت پایگاه سنجش نوآموزان پیش دبستانی بعد از اتمام فعالیت پایگاه سنجش نوآموزان بدو ورود به دبستان و هماهنگی ستاد سنجش استان و تایید شورای برنامه ریزی سنجش خواهد بود.
- تبصره ۵:** در صورت آمادگی ستاد هماهنگی سنجش استان، سنجش نوآموزان پیش دبستانی همزمان با نوآموزان بدو ورود به دبستان در پایگاه مستقل با کسب مجوز از سوی شورای برنامه ریزی سنجش امکان پذیر می باشد.

ج) تشکلات و نودش کار

- ۱- مدیر کل آموزش و پرورش استان، پس از دریافت دستورالعمل سنجش نسبت به صدور ابلاغ اعضای ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان و همچنین تشکیل جلسه ستاد به منظور بررسی روند کار حداقل هر ۱۵ روز یک بار و ارسال صورتجلسات اقدام لازم را به عمل آورد.

- ۱-۱ معاون بهداشتی دانشگاه دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان و رییس اداره آموزش و پرورش استثنایی نیز می‌توانند پیشنهاد تشکیل جلسه فوق العاده ستاد را بدهند، در این صورت مدیر کل آموزش و پرورش استان باید با بررسی ضرورت امر نسبت به تشکیل جلسه ستاد اقدام نماید.
- ۱-۲ ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان با توجه به حیطه فعالیت اعضای ستاد و مفاد این دستورالعمل نسبت به برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی های لازم برای اجرای بهینه سنجش اقدام و گزارش جلسات را به دبیر خانه شورای مستفردر سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور ارسال نماید.
- ۲- پس از تعیین نیازمندی‌ها و ایجاد هماهنگی های لازم در زمینه اجرای سنجش، وظایف هر یک از اعضای ستاد تعیین و برای انجام آن زمان بندی به عمل آید. زمان بندی‌های مزبور باید به شکلی طراحی شوند که امکانات پایگاه‌ها برای اجرای هر چه مطلوب تر سنجش سازماندهی شده باشد.
- ۳- مسؤلیت اجرای دقیق سنجش در استان بر عهده رئیس و نایب رئیس ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان است.
- ۳-۱ مسؤلیت اجرای دقیق سنجش در شهرستان‌ها بر عهده مدیر/ رئیس آموزش و پرورش شهرستان و رئیس شبکه بهداشت و درمان شهرستان زیر نظر ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان است.
- ۳-۲ مسؤلیت اجرای دقیق سنجش و معاینات در پایگاه‌ها بر عهده مسوول پایگاه و با نظارت کارشناس مسئول / کارشناس تشخیص اداره آموزش و پرورش استثنایی و کارشناس سلامت نوجوانان و مدارس است.
- ۳-۳ مسؤلیت اجرای دقیق برنامه معاینات بالینی پزشکی در مراکز بهداشتی درمانی بر عهده معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی استان می باشد.
- ۴- ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان جهت تسهیل انجام وظایف محوله می‌تواند از همکاری کارشناسان ناظر نیز بهره گیرد.
- ۴-۱ نحوه تشکیل گروه/ گروه های نظارت بر ارزیابی های بینایی، شنوایی و آمادگی تحصیلی پایگاه های سنجش به شرح زیر می باشد:

تعداد پایگاه استان	بند اداری گروه ناظر
۶ تا ۲۰ پایگاه	یک
۲۱ تا ۳۰ پایگاه	دو
۳۱ پایگاه و بالاتر	سه

۴-۲- گروه ناظر شامل: یک نفرینمایی سنج، یک نفر شنوایی سنج، یک نفر آزماینده آمادگی تحصیلی، یک نفر کارکنان مرتبط، معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و نماینده ای از اداره سلامت و تندرستی استان است.

۵- اداره آموزش و پرورش استثنایی استان می تواند علاوه بر بهره گیری از کارشناسان ناظر، یک نفر نیروی مجرب و متخصص در زمینه آمار ترجیحاً نیروی آزاد را به عنوان مسوول آمار و یک نفر نیروی مجرب و متخصص را در زمینه امور مالی به عنوان حسابدار مسوول سنجش استان تعیین نماید.

۶- مسوول آمار استان موظف است پس از اعلام از سوی دبیرخانه شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش نسبت به بازنگری اطلاعات ثبت شده در سامانه ی سنجش و تایید نهایی و تکمیل کاربرگ های مورد نیاز اقدام نماید.

۷- سازماندهی فعالیت پایگاه ها باید به نحوی باشد که امکان دسترسی به آمار مراجعین به پایگاه ها برای مسئولین آموزش و پرورش استان و دانشگاه، دانشکده علوم پزشکی به سهولت فراهم گردد.

۸- در صورت وجود هر گونه ابهام، رئیس یا دبیر اجرایی ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان موضوع را از دبیرخانه شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش استعلام و پس از کسب تکلیف، نسبت به اجرای نظر شورا اقدام نماید.

۹- مفاد دستورالعمل های صادره از سوی دبیرخانه شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش مبتنی بر بررسی های کارشناسانه، اعتبارت مصوب و امکانات در دسترس، تدوین شده است بنابر این هرگونه تغییر در آنها بدون کسب مجوز از دبیرخانه مذکور تخلف محسوب خواهد شد.

مرحله مقدماتی : شامل ارزیابی های بینایی ، دیدرتنگ ، شنوایی ، گفتاری ، آمادگی تحصیلی، اختلال رفتاری (طیف اتیسم)، اختلالات جسمی - حرکتی، اندازه گیری توده بدنی، قد به سن، معاینات اختلالات دهان و دندان، جلدی و ابتلا به بیماری های نیازمند مراقبت ویژه و سابقه بیماری درخاتواده، وضعیت واکسیناسیون توسط غیرپزشک و اطلاعات مراقبت و معاینات پزشکی مطابق با فرم های ابلاغی وزارت بهداشت توسط پزشک تکمیل می گردد .

تبصره ۵ : نوآموزانی که در مرحله غربال گری بینایی (دومین مرحله غربال گری) مشکوک به مشکل بوده و به مرحله تخصصی ارجاع داده می شوند ادامه سایر معاینات برای آن ها پلامانج می باشد.

مرحله تخصصی : در صورت ضرورت و بر حسب نوع ارجاع : نوآموز جهت بررسی دقیق تریه مراکز تخصصی ارجاع خواهد شد.

نمونه غربال گری اختلال طیف اتیسم:

غربال گری این دسته از نوآموزان در پایگاه های اولیه سنجش در مراکز استان و شهر هایی که از سوی شورای برنامه ریزی سنجش اعلام گردیده الزامی است و پایگاه های سیار مشمول این بند نخواهند شد.

سنجش نوآموزان طیف اتیسم به دو بخش تقسیم می گردد :

غربال گری نوآموزان اتیسم سطح ۱

اجرای غربالگری نوآموزان مشکوک به اتیسم سطح ۱ شامل آن دسته از نوآموزانی است که در مرحله اول غربالگری آمادگی تحصیلی حد نصاب نمره لازم را کسب نموده اند .

غربال گری نوآموزان اتیسم سطح ۲ و ۳

نوآموزانی که در مرحله مقدماتی آمادگی تحصیلی مشکوک به مشکل تشخیص داده شده ز به مرحله تخصصی هوش ارجاع می شوند، پرسشنامه غربالگری اتیسم توسط والدین آنها تکمیل و توسط کارشناس تخصصی هوش مورد بازبینی قرار گرفته و درمورد والدینی که دارای سواد کافی نبوده و قادر به تکمیل پرسشنامه نیستند ، این پرسشنامه توسط کارشناس تخصصی هوش تکمیل می گردد و در صورت عدم کسب

نمره لازم و با مشکوک به مشکل به کارشناس تخصصی ADIR ارجاع شوند. در ضمن اجرای آزمون غربالگری پرستنامه ارتباط اجتماعی (SCQ) توسط کارشناس تشخیص اداره آموزش و پرورش استثنایی برای کودکان زیر ۶ سال و با دانش آموزانی که مشکوک به اتیسم می باشند، الزامی است.

تبصره: اجرای پرستنامه های غربالگری رفتاری (طیف اتیسم) همانند ارزیابی های هوشی الزامی است و در صورت عدم اجرای مرحله فوق این سازمان هیچ گونه مسئولیتی در قبال ضرر و زیان مالی استان نخواهد داشت.

۱۱- اطلاعات سنجش سلامت و نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات سنجش، محرمانه تلقی شده و در اختیار رئیس، نایب رئیس و دبیر ستاد استان قرار داده خواهد شد.

۱۲- مسئولیت نظارت بر نحوه اجرای سنجش استان مطابق این دستورالعمل بر عهده ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان است لذا به جز مجریان طرح که دارای ابلاغ رسمی از سوی ستاد سنجش استان را دارا می باشند، بازدید افراد، نمایندگان سازمان ها و سایر نهادها یا گروه ها فقط با کسب مجوز از ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان میسر خواهد بود.

۱۳- از آنجا که تمام کارکنان اجرایی پایگاه سنجش استان، باید دارای معرفی نامه باشند، لازم است از سوی دبیر اجرایی ستاد هماهنگی سنجش استان گواهی عکس دار مطابق با نمونه منحص شده در دستورالعمل مالی، برای آنان صادر و در اتاق محل کار آزمایشگران مربوطه نصب گردد.

۱۴- نوآموزانی که نیاز به ارزیابی تخصصی ندارند، پس از ثبت نتایج ارزیابی های اولیه در سامانه سنجش و مراجعه به مرکز و پایگاه سلامت جامعه، جهت ثبت نام به پیش دبستانی و دبستان مورد تقاضای ثبت نام، معرفی می شوند. در ضمن یک نسخه از فرم مراقبت دوره ای سلامت جهت پیگیری های آنی در پرونده نوآموز نگهداری گردد. اما نوآموزانی که در مرحله مقدماتی مشکوک به مشکل تشخیص داده می شوند، پس از اجرای آزمون های تخصصی مورد نیاز و تعیین جایگاه آموزشی به همراه برگه تکمیل شده ارزیابی تخصصی، پس از مراجعه به مرکز و پایگاه سلامت جامعه و یا در دسترس داشتن فرم مراقبت دوره ای

سلامت تکمیل شده به واحد آموزشی ذیربط معرفی خواهند شد. (پس از انتقال اطلاعات برگه های ارزیابی تخصصی به سامانه سنجش ، برگه های ثبت نتایج تخصصی بینایی و شنوایی و جسمی حرکتی ضمیمه پرونده نوآموزان می شود). لازم به ذکر است که ارزیابی تخصصی آمادگی تحصیلی ، بینایی و شنوایی و ایتیم صرفاً در مراکز و کلینیک های وابسته به اداره آموزش و پرورش استثنایی استان به صورت رایگان انجام می پذیرد.

د) مدارک مورد نیاز جهت انجام سنجش در پایگاه ها

- اصل شامنامه دانش آموز و والدین
- کارت واکسیناسیون تکمیل شده
- یک قطعه عکس ۳×۴
- مبلغ ۱۴۰/۰۰۰ ریال که از طریق دستگاه POS نیر قابل دریافت می باشد.

ح) سیستم روی آفتاب

نظر به اینکه سنجش و ارزیابی فرایندی عمومی و تخصصی است و اجرای دقیق آن مستلزم بهره گیری از نیروهای انسانی دارای دانش و مهارت خاص است ، ضروری است ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان در بکارگیری نیروهای اجرایی سنجش شرایط مندرج در این دستورالعمل را به دقت رعایت نماید. در ضمن دوره های برگزار شده برای تمامی نیروهای انسانی مستقر در پایگاه ها باید به تأیید ستاد هماهنگی سنجش استان برسد.

نحوه مسئول پایگاه :

مدیردستائی که طبق ضوابط مندرج در این دستورالعمل به عنوان پایگاه سنجش تعیین می شود ، مسوول پایگاه نیز خواهد بود . در صورت عدم تمایل مدیر مدرسه به پذیرش مسئولیت پایگاه ستاد هماهنگی سنجش استان نسبت به تعیین مسوول پایگاه از بین افرادی که دارای مدرک کارشناسی در رشته روان شناسی ، علوم تربیتی یا مشاوره با سابقه همکاری در سنجش و آشنا با رباته باشند اقدام نمایند.

شرایط آرزمانده بینایی (در حله مقدماتی)

به ترتیب اولویت :

۱) دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر در رشته بینایی سنجی

۲) دانشجویان نیمسال ششم و بالاتر مقطع کارشناسی بینایی سنجی

۳) دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی بینایی سنجی

۴) دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی آموزش نابینایان از مراکز تربیت معلّم به شرط گذراندن

موفقیت آمیز دوره نوجویی مربوطه

۵) مراقبین سلامت و پرسنل بهداشتی به شرط گذراندن موفقیت آمیز دوره نوجویی - آموزشی مربوطه

شرایط آزماینده شنوایی (مرحله شنوایی)

به ترتیب اولویت :

۱) دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر در رشته شنوایی شناسی

۲) دانشجویان نیمسال ششم و بالاتر مقطع کارشناسی شنوایی شناسی

۳) دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی شنوایی شناسی

۴) دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی آموزش ناشنویان از مراکز تربیت معلّم به شرط گذراندن

موفقیت آمیز دوره نوجویی مربوطه

۵) مراقبان سلامت و پرسنل بهداشتی به شرط گذراندن موفقیت آمیز دوره نوجویی - آموزشی مربوطه

شرایط آزماینده آمادگی تحصیلی (مرحله شنوایی)

۱- داشتن مدرک تحصیلی به ترتیب اولویت حداقل کارشناسی در رشته های روان شناسی (یا گرایش های

مختف)، مشاوره، علوم تربیتی (با گرایش آموزش و پرورش کودکان استثنایی)، روان سنجی

۱-۱- دارندگان مدرک تحصیلی بالاتر از کارشناسی در رشته های مذکور از اولویت برخوردارند.

۲- گذراندن موفقیت آمیز دوره نوجویی مربوطه

شرایط مراقب سلامت

۱- افراد شاغل در پست مراقب سلامت مدارس

۲- دارندگان مدرک تحصیلی حداقل کاردانی در رشته های بهداشت عمومی (گرایش خانواده)، کودک

یاری، بهداشت مدارس، پرستاری و مامایی به شرط گذراندن موفقیت آمیز دوره توجیهی- آموزشی

مربوطه

شرایط کارشناس ناظر بنیابی سنج :

۱- دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی در رشته بنیابی سنجی

۲- افراد دارای صلاحیت عمومی و سابقه همکاری با سنجش (طبق نظر کارشناس / کارشناس مسؤول تشخیص) از اولویت برخوردارند.

شرایط کارشناس ناظر شنوایی شناسی :

۱- دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی در رشته شنوایی شناسی

۲- افراد دارای صلاحیت عمومی و سابقه همکاری با سنجش (طبق نظر کارشناس / کارشناس مسؤول تشخیص) از اولویت برخوردارند.

شرایط کارشناس ناظر آمادگی تحصیلی :

داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی در یکی از رشته های روان شناسی (با گرایش های مختلف)،

مشاوره، علوم تربیتی (با گرایش آموزش و پرورش کودکان استثنایی) و روان سنجی

در ضمن افراد دارای صلاحیت عمومی و سابقه همکاری با سنجش (طبق نظر کارشناس / کارشناس مسؤول

تشخیص) از اولویت برخوردارند.

شرایط کارشناس ناظر بر ارزیابی مندهانی و مندهانات پزشکی :

داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی مرتبط با نظارت مربوطه

و نظایر کارشناسان ناظر بر اجرای سنجش عبارین است: از:

۱) مشارکت در انتخاب، بکارگیری و آموزش علمی آزماینده‌گان در هر یک از شاخه‌های سنجش

بینایی، سنجش شنوایی و ارزیابی آمادگی تحصیلی

۲) نظارت بر روند فعالیت نیروهای اجرایی (بینایی سنج، شنوایی سنج و آزماینده آمادگی

تحصیلی) در پایگاه‌ها به نحوی که از خطاهای اجرایی کاسته شده و بر بهینه شدن کیفیت ارزیابی‌ها بیافزاید.

۳) بررسی و کنترل آمار آموذنی‌های ارزیابی شده توسط آزماینده‌گان با هدف کشف علل

کاهش و یا افزایش غیر معمول آمار آموذنی‌ها.

۴) بررسی نحوه تکمیل پرونده سلامت نوآموز و برگه‌های ارجاع به مرحله تخصصی که توسط

آزماینده‌گان شاغل در پایگاه اولیه سنجش انجام می‌شود.

۵) ارائه گزارش کتبی از روند فعالیت پایگاه‌ها به کارشناس مسئول / کارشناس تشخیص اداره

آموزش و پرورش استثنایی و کارشناس سلامت نوجوانان و مدارس معاونت بهداشتی دانشگاه

علوم پزشکی

شواهد عینی، پایگاه

داشتن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم کامی متوسطه و گذراندن موفقیت آمیز دوره توجیهی مربوطه

☞ افرادی که سابقه همکاری در اجرای سنجش را دارند با رعایت ضوابط و مقررات مربوطه، در اولویت

می باشند.

شواهد سایر خدماتی

دارا بودن صلاحیت عمومی و داشتن سابقه همکاری با سنجش (طبق نظر مسزول پایگاه)

شرایط آزماینده‌گان آزمون‌های تشخیصی (مرحله تخصصی)

۱) داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی در یکی از رشته‌های روان‌شناسی (با گرایش‌های مختلف)

مشاوره، علوم تربیتی (با گرایش آموزش و پرورش کودکان استثنایی) و روان‌سنجی

۲) برخورداری از سلامت جسمی و روانی

۳) سپردن نعهد کتبی مبنی بر ادامه همکاری تا پایان سنجش در واحد پیشگیری و تشخیص اداره آموزش و

پرورش استثنایی استان

۴) داشتن مجوز یا گواهینامه اجرای آزمون‌های تخصصی هوش از مدیریت پیشگیری و تشخیص سازمان

آموزش و پرورش استثنایی

شواهد کارشناسی شغلی (مرحله تخصصی)

۱. داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی شغلی شناسی

۲. سپردن نعهد کتبی مبنی بر رعایت ضوابط و مقررات اداری وزارت آموزش و پرورش

۳. دارا بودن صلاحیت عمومی و سابقه همکاری با سنجش

شواهد کارشناسی بینایی (مرحله تخصصی)

۱. داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی بینایی سنجی

۲. سپردن نعهد کتبی مبنی بر رعایت ضوابط و مقررات اداری وزارت آموزش و پرورش

۳. دارا بودن صلاحیت عمومی و سابقه همکاری با سنجش

شواهد کارشناسی فیزیوتراپ و کاردرمان (مرحله تخصصی)

۱. داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی فیزیوتراپی یا کاردرمانی

۲. سپردن نعهد کتبی مبنی بر رعایت ضوابط و مقررات اداری وزارت آموزش و پرورش

۳. دارا بودن صلاحیت عمومی

شرایط آزمون‌های تخصصی تشخیص اوتیسم

۱- داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی در رشته‌های روان‌شناسی (با گرایش‌های مختلف) متاخره، علوم تربیتی (با گرایش آموزش و پرورش کودکان استثنایی) و دارا بودن مجوز اجرای مصاحبه تشخیصی اتیسم از سوی مدیریت پیشگیری و تشخیص سازمان آموزش و پرورش استثنایی

۲- دارا بودن صلاحیت عمومی و سابقه همکاری با سنجش

بدیهی است تمام عوامل اجرایی سنجش منظم به رعایت ضوابط اخلاقی و موازین شرع مقدس اسلام می‌باشند و در صورت مشاهده هرگونه رفتاری مغایر با این ضوابط و موازین، ادعای همکاری آنان ممنوع خواهد بود.

مسئولیت نظارت بر رعایت این امر بر عهده رییس و نایب رییس ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان است.

همه (نمونه ارزیابی دانش آموزان جامانده

الف) نمونه ارزیابی دانش آموزان جامانده از سنجش سال ۱۳۹۴

تمام مراحل ارزیابی دانش آموزان جامانده از سنجش (به جز آمادگی تحصیلی و اختلال طیف اتیسم) همانند ارزیابی نوآموزان بند و ورود به دبستان است.

۱. ملاک اظهار نظر در مورد وضعیت آمادگی تحصیلی این دانش آموزان، نتیجه ارزشیابی کارنامه تحصیلی است.

۱-۱ دانش آموزانی که جمع بندی عملکرد آنها در نوبت دوم کارنامه تحصیلی در دروس «ریاضی»، «علوم» و «فارسی»، با کلمه «قابل قبول» و بالاتر توصیف شده باشد، با گذاشتن علامت منفی مقابل بند آمادگی تحصیلی در سامانه سنجش اقدام گردد.

۱-۲ دانش آموزانی که جمع بندی نهایی عملکرد آنها در نوبت دوم یا شهریور در دروس «ریاضی»، «علوم» و «فارسی» یا کلمه «نیاز به تلاش» توصیف شده باشد، با گذاشتن علامت مثبت مقابل بند آمادگی تحصیلی در سامانه سنجش، دانش آموز جهت ارزیابی تخصصی به مراکز سنجش وابسته به اداره آموزش و پرورش استثنایی استان ارجاع گردیده و پس از مشخص شدن وضعیت ذهنی، جایگاه آموزشی وی تعیین گردد.

این گروه از دانش آموزان (بند ۲-۱) که نیاز به ارزیابی در مرحله تخصصی هوش دارند باید با بند ۱ پ (سن بالا) و در صورت مردود بودن یا نیاز به شرکت کردن در برنامه های تکمیلی با بند ح (سایر موارد) به مرحله تخصصی ارجاع شوند.

تیصوه ۱: با توجه به سن این گروه از دانش آموزان، آزمون های غربال گری و تشخیصی اختلال رفتاری (اتیسم) اجرایی نمی شود اما در صورت مشاهده علائم در حین اجرای آزمون ارجاع آنان با استفاده از پرسشنامه غربال گری رفتاری صورت می پذیرد.

تیصوه ۲: نوآموزانی که در طرح سنجش سال ۹۴ شرکت نموده و کار ارزیابی تخصصی را به اتمام نرسانده اند به دلیل عدم دسترسی عوامل پایگاه سنجش به اطلاعات سال ۹۴ صرفاً باید به اداره آموزش و پرورش استانی استان مراجعه نمایند.

ب) نمونه ارزیابی نوآموزان و دانش آموزان با مانده از سنجش سال ۱۳۹۵

ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان به شرط وجود فضای مناسب جهت انجام معاینات می تواند با رعایت موارد مندرج در دستورالعمل مالی و اجرایی سنجش سال ۱۳۹۵ و با رعایت حداقل تست شونده پس از دریافت مجوز از دبیرخانه شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش نسبت به تشکیل پایگاه و انجام تمامی مراحل ارزیابی اولیه و معاینات پزشکی حداکثر تا پایان آبان ماه نسبت به ارزیابی نوآموزان و دانش آموزان جامانده از سنجش سال جاری اقدام نماید.

و) ترکیب نیروی انسانی پایگاه های سنجش در سال ۱۳۹۵

پایگاه اولیه: پایگاهی است که به صورت متمرکز در یک مکان تشکیل گردد و در آن، تمامی ارزیابی ها و غربالگری های تعیین شده در برنامه سنجش نوآموزان انجام گیرد و مدت فعالیت آن کمتر از ۲۵ روز کاری نباشد.

پایگاه تخصصی: پایگاهی است که به صورت متمرکز در یک مکان تشکیل گردد و در آن، ارزیابی های تخصصی مربوط به بینایی، شنوایی و هوش انجام گیرد.

۱- ساعت کاری در پایگاه حداقل ۴ ساعت و ترکیب نیروها در پایگاه های اولیه به شرح زیر می باشد:

جدول شماره (۱) : ترکیب عوامل اجرایی پایگاه اولیه سنجش نوع الف

ردیف	عنوان	تعداد
۱	مسئول پایگاه	۱ نفر
۲	منشی	۱ نفر
۳	آزماینده بیابنی	۱ نفر
۴	آزماینده شنوایی	۱ نفر
۵	آزماینده آمادگی تحصیلی	۳ نفر
۶	مرافق سلامت	۱ نفر
۷	پزشک	۱ نفر
۸	کادر خدماتی	۱ نفر

جدول شماره (۲) : ترکیب عوامل اجرایی پایگاه اولیه سنجش نوع ب

ردیف	عنوان	تعداد
۱	مسئول منشی	۱ نفر
۲	آزماینده بیابنی / شنوایی	۱ نفر
۳	آزماینده آمادگی تحصیلی	۲ نفر
۴	مرافق سلامت	۱ نفر
۵	پزشک	۱ نفر
۶	کادر خدماتی	۱ نفر

جدول شماره (۳) : ترکیب عوامل اجرایی پایگاه اولیه سنجش نوع ج

ردیف	عنوان	تعداد
۱	مسئول منشی	۱ نفر
۲	آزماینده بیابنی / شنوایی	۱ نفر
۳	آزماینده آمادگی تحصیلی	۱ نفر
۴	مرافق سلامت	۱ نفر
۵	پزشک	۱ نفر
۶	کادر خدماتی	۱ نفر

به منظور ایجاد سهولت در امر مراجعه نوآموزان و والدین آنها به پایگاه های سنجش، ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان مجاز است حداکثر ۲ پایگاه در نوبت عصر در مرکز استان دایر نمایند و سایر پایگاه ها فقط در نوبت صبح دایر خواهند بود.

- ۱-۱- بکارگیری نیروها در دو نوبت صبح و عصر در پایگاه اولیه مجاز نخواهد بود و در صورت انجام فعالیت برای نوبت دوم حق الزحمه‌ای پرداخت نخواهد شد.
- ۱-۲- میزان کارکرد روزانه برای پایگاه‌ها بر اساس جدول شماره (۱) دستورالعمل مالی سنجش سال ۱۳۹۵ است.
- ۱-۳- اعزام پایگاه سنجش صرفاً به مناطق بالاتر از ۳۰ کیلومتر از مرکز شهر مجاز می‌باشد.
- ۱-۴- مرحله تخصصی حسب مورد و با توجه به امکانات استان‌ها در درمانگاه‌های تخصصی و یا مراکز سنجش اداره آموزش و پرورش استثنایی اجرا خواهد شد.

۲- نظارت بر نحوه فعالیت پایگاه و تأمین تسهیلات مورد نیاز بر عهده مسئول پایگاه خواهد بود.

- ۳- لازم است تا سناد هماهنگی اجرای سنجش استان به سبب مسائلی از قبیل کاهش تعداد مراجعین، نقص در فعالیت‌ها و عدم رعایت ضوابط، نسبت به تقلیل تعداد نیروهای مجری، توقف کار یا تغییر محل پایگاه اقدام نمایند. بنا بر این ضروری است در عقد قرارداد با نیروهای اجرایی این موضوع قید شود.

ز) شرایط تعیین محل پایگاه‌های سنجش

به منظور تعیین محل پایگاه سنجش، ضروری است ضمن هماهنگی لازم بین کارشناسان سلامت نوجوانان و مدارس - کارشناس مسئول توسعه شبکه و کارشناس مسئول / کارشناس تشخیص موارد ذیل در نظر گرفته شود:

۱) سهولت دسترسی والدین به پایگاه با توجه به ویژگی‌های جمعیتی هر شهر و نزدیک بودن آن به مدارس و مراکز و پایگاه‌های سلامت جامعه.

۲) داشتن فضایی مطبوع از نظر بهداشتی و مناسب برای انتظار والدین به نحوی که حضور آنان مانع اجرای دقیق آزمون‌ها نشود.

۳) داشتن اتاقی ۱۰ طون حداقل ۶ متر برای اجرای آزمون بینایی.

۴) داشتن اتاقی مجزا و ساکت برای اجرای آزمون شنوایی.

۵) داشتن اتاق مجزا به تعداد آزمایشگاهان آزمون آمادگی تحصیلی.

۶) داشتن اتاقی مناسب جهت انجام معاینات اولیه بهداشتی نوجوانان.

۷) داشتن اتاقی مناسب جهت مسئول پایگاه.

۸) دور بودن محیط از صداهای مغشوش کننده مطابق با شرایط ارزیابی‌ها

تبصره ۱: رعایت مقررات مربوط به تعیین محل پایگاه‌های سنجش الزامی می‌باشد.

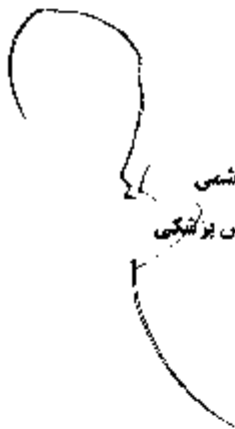
تبصره ۶: تأکید می شود در مواردی که ناگزیر از انتخاب مدارسی است که محل آنها در کوچه ها یا خیابان های کم رفت و آمد است، با نصب اطلاعیه یا علائمی در مسیرهای اصلی آمد و شد، محل پایگاه را مشخص نموده تا امکان دسترسی مراجعان فراهم بوده و موجبات بلا تکلیفی و رنجش خاطر این عزیزان فراهم نگردد.

ح) زمان اجرای سنجش

شروع برنامه سنجش سال جاری از اردیبهشت ماه بوده و ادامه فعالیت پایگاه ها منوط به نوبت دهی بر اساس دستور العمل و رعایت حداقل تعداد تست شونده می باشد و با پیشنهاد ستاد استان و تایید شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی سنجش فعالیت پایگاه ها خاتمه می یابد.

ط) فرآیند اجرای سنجش

ستاد هماهنگی اجرای سنجش استان، به منظور رضایتمندی والدین و تسهیل در مراجعه آنها به پایگاه ها می تواند از فرآیند اجرای سنجش (ضمیمه دستورالعمل) استفاده نماید.

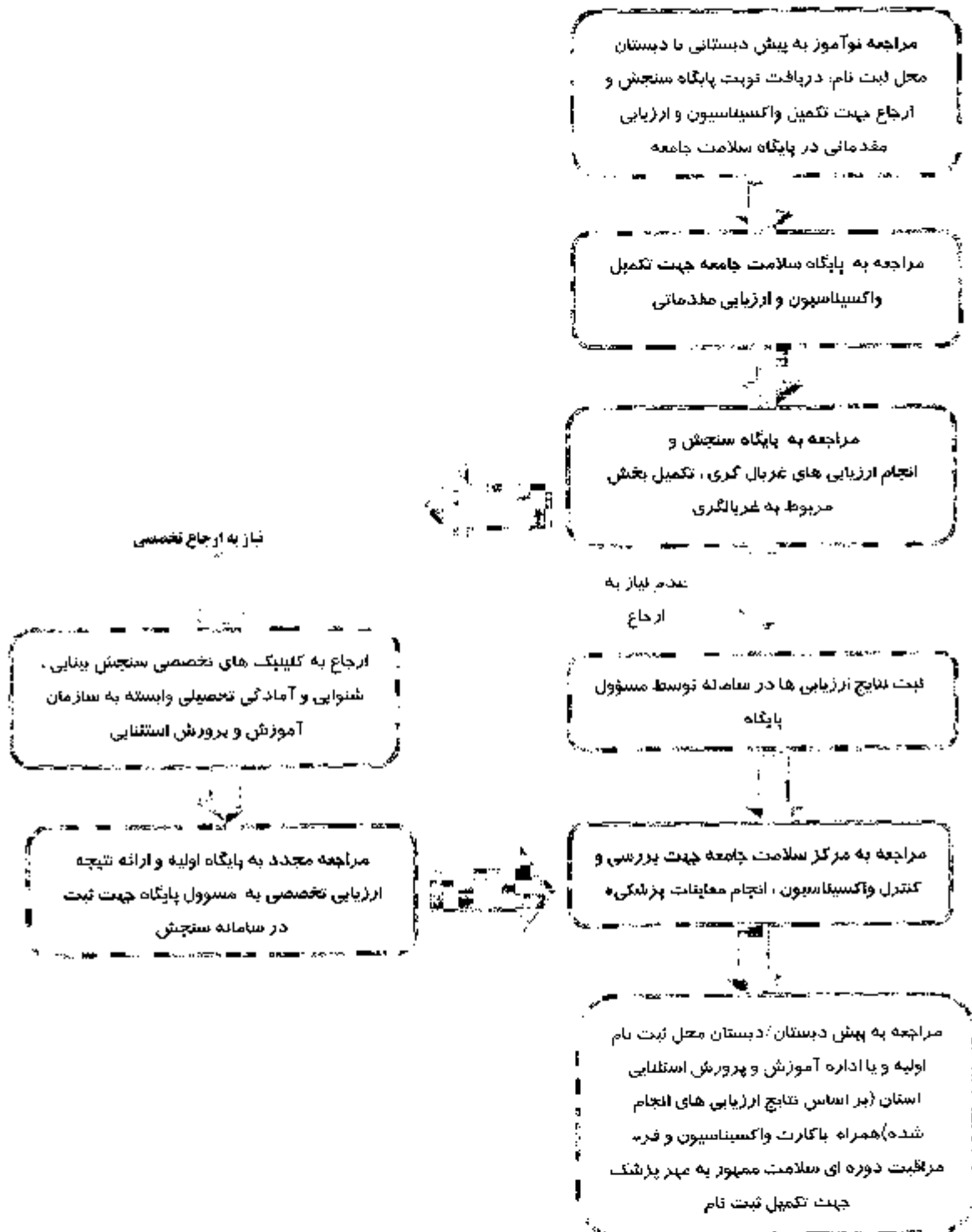
دکتر سیدحسین فاضلی زاده هاشمی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دکتر علی اصغر فانی
وزیر آموزش و پرورش

دکتر
علی اصغر فانی

دکتر
علی اصغر فانی

مراحل فرایند اجرای سنجش

* برنامه ریزی و زمان بندی جهت انجام معاینات پزشکی توسط معاونت بهداشتی اعلام می شود.

- در صورت حضور پزشک در پایگاه اولیه قبل از ارائه تاییدیه سنجش به والدین معاینات بالینی توسط پزشک پایگاه انزاعی

است.